

ÇOCUK GELİŞİMİ BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN 3-4 YAŞ ÇOCUKLARI İÇİN ÇOCUĞA UYGUNLUK İLKESİ DOĞRULTUSUNDA SEÇTİKLERİ KİTAPLARIN SEÇİLEN YAŞ GRUBU TARAFINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ (*)

(Araştırma Makalesi)

Gülriş AKAROĞLU (**) - Betül KUDUZ (***)

Öz

Erken çocukluk döneminde; çocukları hem resim hem de edebiyatı kapsayan iki sanat dalıyla tanıştıran ilk kaynak resimli hikâye kitaplarıdır. Resimli hikâye kitapları çocukların; bilişsel, dil ve sosyal duygusal gelişimini desteklemektedir. Erken çocukluk döneminde kullanılan hikâye kitaplarındaki resimlerin; hikâyenin konusunu açıklama, çocukların hayal dünyasını ve estetik duygularını geliştirme, bazen bir sözcüğün yerini tutma bazen de yazılı metindeki sözcüğün anlamını somutlaştırma özelliği taşıması önemlidir. Karmaşık nesne ve olayların kavranması için yazı ve resim bütünlüğü aranan kriterdir. Resimli hikâye kitaplarını yetişkin okur, çocuklar ise hem dinler hem resimlerine bakar. Bu çalışmada ise çocukların hikâye kitaplarını yetişkinin yardımı olmadan resimlere bakarak anlatmaları istenmiştir. Araştırmada 3- 4 yaş dönemi için hazırlanmış resimli çocuk kitapları (kimlik bilgisi, iç ve dış yapı kriterleri) incelenerek elemeler geçirilmiştir. Aranan kriterleri sağlayan kitapları çocuklardan görsel olarak okumaları istenmiştir. Çocukların verdiği yanıt ve yorumlar nicel olarak incelendiğinde cinsiyet ile içerik resmine verilen tepkiler arasında anlamlı bir ilişki olmadığı görülmektedir ($\chi^2(1)=,337; p>.05$). Nitekim gözlenen sıklık ile beklenen sıklık değerleri birbirine oldukça yakın bulunmuştur. Yine cinsiyet ile kapak resmine verilen tepkiler ($\chi^2(1)=,887; p>.05$) ve hikaye resim uyumu-na verilen tepkiler ($\chi^2(1)=,939; p>.05$) arasında da anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

*) Bu çalışma, Çocuk Gelişimi Bölümü Öğrencilerinin 3-4 Yaş Çocukları İçin Çocuğa Uygunluk İlkeleri Doğrultusunda Seçtikleri Kitapların Seçilen Yaş Grubu Tarafından Değerlendirilmesi, "INTERNATIONAL HUMAN and CIVILIZATION CONGRESS FROM PAST to FUTURE, 17-21 April, 2019" da bildiri olarak sunulmuştur.

**) Dr. Öğr. Üyesi, Karatay Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Yüksekokulu Çocuk Gelişimi Bölümü (e-posta: gulriz.akaroglu@karatay.edu.tr), ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9940-9142>

***) Lisansüstü öğrencisi, Karatay Üniversitesi, Çocuk Gelişimi Bölümü (e-posta: betul.kuduz@ogrenci.karatay.edu.tr) ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4792-4895>

Frekans dağılımlarında incelenen kitapların kapak resimleri araştırmacılar tarafından 43 (%95,6), çocukların 14 (%56,0) uyumlu bulunmuştur. İçerik resimlerinde araştırmacılar kitapların %97,8, çocuklar ise %48,0 uyumlu bulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Çocuk kitapları, Çocuk edebiyatı, Yazın inceleme kriterleri.

The Evaluation of the Books Selected by the Children of the Children of 3-4 Years in Accordance with the Suitable for Children, by the Selected Age Group, by the Students of the Child Development Department

Abstract

In early childhood, the first source that introduces children to two branches of art, including both painting and literature, is illustrated story books. Illustrated story books for children supports cognitive, language and social emotional development. The pictures in the story books used in early childhood is important that the story has the feature of explaining the subject, developing the imagination and aesthetic feelings, sometimes taking the place of a word and sometimes embodying the meaning of the word in the written text. In order to comprehend complex objects and events, the integrity of text and picture is the criterion sought. Adults read Illustrated story books, while children listen and look at their pictures. In this study, children were asked to tell their story books by looking at the pictures without the help of adults. In this study, childrens were asked to explain the storybooks by looking at the pictures without the help of adults. In the research, illustrated story books prepared for the age of 3-4 (identity information, internal and external structure criteria) were examined and screened. Children were asked to visually read the books that met the criteria. When the children's responses and comments are analyzed quantitatively, it is seen that there is no significant relationship between gender and the responses to the content picture ($\chi^2(1)=,337; p>.05$). As a matter of fact, the observed frequency and expected frequency values were found to be quite close to each other. Again, no significant difference was found between the gender and the responses to the cover art ($\chi^2(1)=,887; p>.05$) and the responses to the story-picture match ($\chi^2(1)=,939; p>.05$). The cover pictures of the books examined in frequency distribution were found to be compatible by the researchers for 43 (95.6%) and 14 (56.0%) children. In the content pictures, the researchers found the books to be compatible with 97.8% and children 48.0%.

Keywords: Children's books, Children's literature, Literature review criteria.

1. Giriş

Çocukluk kavramı dünyanın her yerinde farklı dönemleri kapsamaktadır. Türkiye'de ise erken çocukluk dönemi 0-72 ay çocukları içermektedir. Bu yaş grubunda alınan eğitime okul öncesi eğitim veya erken çocukluk dönemi eğitimi adı verilmektedir (Yaşar, 2009). Erken çocukluk dönemi en hızlı gelişim evresinin yaşandığı, çocukların temel ka-

zanımları edinmeye başladığı dönemdir. İşlem öncesi dönemden somut işlemsel döneme geçiş aşaması olan bu süreçte çocuklar temel kavramları edinmektedir. Kısacası, çocuk erken çocukluk döneminde, görsel düşünme yetisinden zihinsel düşünmeye geçmeye başlamaktadır (Erdoğan, 2013). Ayrıca çocuklar bilişsel süreç yeterliklerini edinebilecekleri deneyimler kazanmaktadırlar. Çocukların bu deneyimleri, bilginin temelini oluşturan öğrenmenin yolunu açmaktadır (Kıldan ve Pektaş, 2009).

Erken çocukluk döneminde öğrenme yetisini geliştiren en temel araçlardan biri resimli çocuk kitaplarıdır. Tarihsel sürece bakıldığında, çocuklara yönelik kitapların çoğu, harf seslerini ve sözcükleri öğretmek ya da çocuğun ahlaki ve ruhsal yaşamını iyileştirmek için yazılmıştır. Bununla birlikte, 1700'lerin ortalarında, John Locke'un çocukların okumaktan zevk alması gerektiği konusundaki fikirlerinden etkilenen İngiliz yayıncı John Newbery (1713-1767), çocukları eğlendirmek için kitaplar yayınlamaya başlamış (State Universty, 2021) ve bu dönemden itibaren çocuk kitapları büyük ölçüde değişmeye başlamıştır. 20. yüzyıldan itibaren çocuk kitaplarına resmin de dahil olması ile resimli çocuk kitapları ortaya çıkmıştır. Artık görsel ve işitsel bir bütün oluşturan kitaplar içerik açısından da çocuğa bir fikir ve hikâye sunmaktadır. Kitaplar bu yapıları sayesinde çocuğun hem gerçek yaşam deneyimlerini edinmesinde hem de okuma alışkanlığı kazanmasında destekleyici bir unsur olmuştur. Dolayısıyla resimli çocuk kitapları birden fazla gelişim alanlarının desteklenmesinde önemli bir yer tutar (Durlak, 2010). Bu nedenle çocuk kitaplarının sahip olması gereken bazı iç ve dış yapı özellikleri bulunmaktadır. Biçim ve içerik özellikleri olarak da bilinen bu özellikler bir çocuk kitabı hazırlanırken dikkat edilmesi gereken kriterleri açıklar.

0-6 yaş olarak bilinen okul öncesi erken çocukluk döneminde öğrenme ve dil gelişimi genellikle çocuğun dinleme becerisine yani alıcı dil yeterliliğinin gelişmesine dayanmaktadır. Erken çocukluk döneminde çocuklar, özellikle kitapların ne anlattığından daha çok sadece resimlerine ilgi duyarlar (Karatay, 2011). Okul öncesi dönemde olan çocuk okumayı henüz öğrenemediği için kitapların resimleri oldukça önemlidir. Çünkü çocuklar resimlere bakarak hikâyeyi takip etmektedirler (Körükçü, 2012). Bu döneme yönelik yazılan çocuk kitaplarında sayfanın dörtte birini yazı kalan kısımlarını ise resim oluşturmaktadır. Kitap için seçilen resimler anlatılan metindeki konu ve tema ile uyumlu, estetik ve ilgi çekici olmalıdır (Gönen, 1989; Kara, 2012; Karatay, 2011).

Çocuk edebiyatı eserlerinde seçilen temanın, çocukların yanlış anlamalarına ve yanlış çıkarım yapmalarına yol açmamak için sade ve anlaşılır olması gerekir (Erdoğan ve Ören, 2018). Çocuk kitaplarında işlenen konular, tema ile güçlü bir ilişki içinde olmalı, çocukların ulusal değer ve inançlarına ters düşmeyecek şekilde güven duygusunu artırırken aynı zamanda hem eğlendirip hem düşündürmelidir (Sever, 2004).

Çocuk kitaplarında çocuğun kolay taşıyabiliyor olması göz önüne alınarak kesin bir boyuttan söz etmek mümkün olmamakla birlikte ideal olarak okul öncesi dönem kitaplarının dikdörtgen veya kare biçiminde, 16x23 cm büyüklüğünde olması normal sayılmaktadır (Demircan, 2006).

Çocuk kitaplarında kullanılacak harflerin, çocukların okumasını kolaylaştırıcı yazı tipi, boyutu ve renkte, çocukların yaşlarına uygun olarak, gözü yormayacak şekilde net ve satır aralarındaki boşluklar da harflerin boyutlarıyla orantılı olmalıdır. Bu nedenle, okulöncesi dönemdeki çocuklar için hazırlanan kitaplarda, yazı tipi normal kalınlıkta ve 24 punto, 22 punto veya 20 punto büyüklüğünde olmalıdır. Sayfa düzenindeki sözcük ve satır araları tasarım da bütünlük oluşturmalı, boşluklar harf boyutlarıyla orantılı olmalı ve görsel bir çekicilik katmalıdır (Turkedebiyati, 2007).

Çocuk kitaplarının, çocuğun gerçek yaşam deneyimleri edinmesinde ve okuma alışkanlığını kazanarak gelişim alanlarının desteklenmesinde önemli bir işlevinin olduğu görülmektedir (Arıkan, 2018). Bu yüzden okul öncesi dönemde yaş grubuna uygun, doğru hazırlanmış ve seçilmiş çocuk yayınları sayesinde kitap ile ilk defa tanışan çocuklar ilerleyen dönemlerde de kitaba daha ilgili olacaktır. Burada önemli olan kitap seçimlerine dikkat edilmesi gerekliliğidir.

Araştırmanın Amacı

Çalışmanın amacı, Çocuk Gelişimi bölümü öğrencilerinin 3-4 yaş çocuğuna uygunluk ilkelerine göre seçtiği, resimli hikâye kitaplarının kitap kriterlerine göre incelenmesi ve inceleme sonucu elemeyen geçen kitapları 3-4 yaş çocuklarının değerlendirmesidir. Çalışmada yetişkin ve uzman kişilerin uygunluk kriterleri ile çocukların uygunluk kriterleri arasında farklılık var mıdır sorusuna cevap aranmıştır.

Çocukların kitapların resimlerine bakarak anlattıkları hikâyede; kapak resmi, içerik resmi, hikâye-resim uyumunda frekans ve cinsiyete göre farklılaşma olup olmadığı incelenmiştir.

1. Araştırmanın amacına yönelik aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır.
2. İncelenen kitapların yazım diline göre dağılımı nedir?
3. İncelenen kitapların yayın yıllarına göre dağılımı nedir?
4. İncelenen kitapların yayınevlerine göre dağılımı nedir?
5. İncelenen kitapların iç yapı özelliklerine göre dağılımı nedir?
6. İncelenen kitapların dış yapı özelliklerine göre dağılımı nedir?
7. İncelenen kitapların kapak resmi uygunluk dağılımı nedir?
8. İncelenen kitapların iç resimlerinin metinle arasındaki uygunluk dağılımı nedir?
9. İncelenen kitaplardaki resimleme ile çocuğun gördüğü arasında cinsiyete göre farklılaşmakta mıdır?
10. Kitap resimlerinin çocukların anlatımlarına göre dağılımları nedir?

2. Yöntem

2.1. Araştırma Modeli

Bu araştırma, tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Verilerin değerlendirilmesi betimsel analiz tekniği ile yapılmıştır. Betimsel analiz, veri toplama teknikleri ile elde

edilmiş verilerin daha önceden belirlenmiş temalara göre özetlenmesini içeren bir nitel veri analiz türüdür. Araştırmacı daha önce oluşturmuş olduğu çerçeveye dayalı olarak verileri okur, düzenler ve sayısallaştırır (Dawson, 2009). Araştırmacı ihtiyaç duyulması durumunda farklı olgular arasında karşılaştırma yapar (Yıldırım ve Şimşek, 2013).

Bu araştırmada; nitel, çok aşamalı multi metod, doküman analizi ve görüşme yöntemi kullanılmıştır.

1. Aşamada; Doküman analizi, çocuk edebiyatı yapıtları çocuk edebiyatının temel öğeleri bakımından incelenmiştir.
2. Aşama; 3-4 yaş çocuklarla görüşme yoluyla görsel kitap okuma etkinliği uygulanmıştır.

2.2. Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini; 2018-2019 eğitim öğretim yılında, Konya’da Çocuk Gelişimi bölümünde okuyan 80 öğrencinin, 3-4 yaş çocukları için seçtiği resimli hikâye kitapları oluşturmaktadır. Bu 80 kitabın 3-4 yaş çocuklara uygunluğu; klasik öyküler olmaması (pamuk preses ve yedi cüceler vb.), yaş grubuna uygun yazı tipi ve puntoda olması, resim ve yazı arasındaki uyum, boyut ve dil-anlatım yönünden incelenerek Çocuk Gelişimi Bölümü üçüncü sınıf öğrencileri tarafından piyasada satılan kitaplar arasından ön elemeyen geçirilerek seçilmiştir. Ön elemeyen geçen 80 kitap iki araştırmacı tarafından aynı kriterler kullanarak yeniden değerlendirilmiştir. Değerlendirme aşamasında bazı öğrencilerin aynı kitabı tercih ettiği görülmüş ve bu kitaplardan yalnızca bir tanesi araştırmaya dahil edilerek kalan 70 kitap 2 araştırmacı tarafından iç ve dış yapı (karakter, konu, ileti, dil ve anlatım, resim, boyut, yazı vb.) özellikleri dikkate alınarak yeniden incelenmiştir. Gürbüz ve Şahin’in (2017), “amaçlı örnekleme” tekniğinde belirttiği şekilde çalışmaya dahil edilen 70 kitap içinden 45 kitap çocuğa görelilik ilkesi ve kitap kriterleri göz önüne alınarak ayrıntılı incelenmek üzere seçilmiştir. Böylece araştırmanın çalışma örnekleme 45 kitaptan oluşmuştur.

Ön eleme sonrası kalan 45 kitaptan %100’ü sayfa sayısı, boyutu, kâğıt kalitesi, harflerin puntosu, yazım ve noktalama, içerik resimleri, kahraman/karakter sayısı, dil ve anlatım yönünden; %95,6’sı kapak kalınlığı, kapak resmi ve tema yönünden; %91,6’sı sayfa düzeni ve plan yönünden; %86,1’i ise cümle uzunluğu yönünden uygun bulunmuştur. Bu kitaplar Konya İli Karatay ilçesinde bulunan MEB’e bağlı bir anaokulunda 3-4 yaş aralığında; 14 kız, 11 erkek öğrenciden oluşan toplam 25 kişilik bir gruba araştırmacılar tarafından her bir çocukla birebir görüşülerek görsel okuma yaptırılmıştır. Çocuklara ‘bu kitabın resimlerine bakarak bana bir hikâye anlatır mısın?’ yönergesi verilmiştir. Her çocuğun anlattığı hikâye, araştırmacı tarafından eş zamanlı olarak yazılı çek kontrol listesine kaydedilmiştir.

2.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmada alan yazın taraması (Gönen, vd., 2016; Kahraman ve Özdemir, 2019; Ciravoglu, 2000; Güteryüz, 2006; Demircan, 2006; Eroğlu, 2008; Yalçın ve Aytas 2008;

Gönen vd., 2012; Gönen vd., 2011; Veziroğlu ve Gönen, 2012; Körükçü, 2012) sonucu çocuk kitapları incelenmesi için araştırmacılar tarafından oluşturulan form kullanılmıştır. Araştırmada veriler, araştırmacılar tarafından geliştirilen; Kitap İnceleme Formu ile incelenmiştir. Form; kitaba ilişkin genel bilgiler (kitabın adı, çeviri ya da Türkçe olması, yazarı, yayın evi, yayın yılı), dış yapı özellikleri (sayfa sayısı, sayfa düzeni, boyut, kâğıt, kapak kalınlığı, kapak resmi, yazım noktalama, harfler) ve iç yapı özellikleri (içerik resimleri, tema, konu, karakter/kahraman, dil anlatım, plan, cümle uzunluğu) olmak üzere üç bölümden oluşmuştur. Piyasadan 3-4 yaşa uygunluğu kabul edilen kitaplar bu forma göre yeniden değerlendirilmeye alınmıştır.

Çocuklarla yapılan çalışmalar yüz yüze gerçekleşmiştir. Çocuklardan kitabın resimlerine bakarak hikâyeyi anlatmaları istenmiştir. Çocukların kitabın resmine bakarak yaptıkları anlatımları kitapların metinleriyle, isimleriyle uyumlu ise doğru, uyumsuz ise yanlış olarak kabul edilmiş ve eş zamanlı olarak çek listelerine kaydedilmiştir. Hikâyenin anlatmak istediği resimlerle çocukların ifadeleri arasında fark olan cümleler eş zamanlı yazılı olarak not alınmıştır.

2.4. Verilerin Analizi

Üç dört yaş çocuklarına yönelik resimli çocuk kitapları genel bilgiler (kitabın adı, çeviri ya da Türkçe olması, yazarı, yayın evi, yayın yılı), dış yapı özellikleri (sayfa sayısı, sayfa düzeni, boyut, kâğıt, kapak kalınlığı, kapak resmi, yazım noktalama, harfler), ve iç yapı özellikleri (içerik resimleri, tema, konu, karakter/kahraman, dil anlatım, plan, cümle uzunluğu), frekans-yüzdeleri incelenmiştir. Kapak resmi ve ismi, resim metin ilişkisi açısından ve çocukların yorumlarının cinsiyetlere göre dağılımları incelenmiş, bu özelliklere ait frekans-yüzde ve ki-kare dağılımları tablolarda sunulmuştur.

2.5. Araştırma Etiği

“Çocuk Gelişimi Bölümü Öğrencilerinin 3-4 Yaş Çocukları İçin Çocuğa Uygunluk İlkesi Doğrultusunda Seçtikleri Kitapların Seçilen Yaş Grubu Tarafından Değerlendirilmesi” adlı bu çalışma 2022/02/02 tarihli E-6-300-28336 karar no’lu yayın ve araştırma etiğine uygun olarak hazırlanmıştır. Çalışmada akademik araştırma ilke ve kurallarına bağlı kalmıştır. Bu araştırma, insan katılımcıları içeren çalışmalarda gereken prosedürler ve etik ölçütler gözetilerek sürdürülmüştür.

3. Bulgular

3.1. İncelenen kitapların yazım diline göre dağılımı nedir?

Araştırma sorusuna göre dağılımları gösteren frekans ve yüzde dağılımları Tablo 1’de yer almaktadır.

Tablo 1. Kitapların Yazım Diline Göre Frekans ve Yüzde Değerleri

	Frekans	Nispi frekans (%)	Eklemeli Nispi Frekans (%)
Çeviri	31	68,9	68,9
Türkçe	14	31,1	100,0
Total	45	100,0	

Tablo 1’de kitapların yazım dillerine göre dağılımlarının frekans ve yüzdelik analizleri sonucunda; kitapların 31’inin (%68,9) çeviri, 14’ü (%31,1) ise Türkçedir. Tabloda çeviri kitapların, Türkçe kitaplardan daha çok olduğu görülmektedir.

3.2. İncelenen kitapların yayın yıllarına göre dağılımı nedir?

Araştırma sorusuna göre dağılımlarını gösteren frekans ve yüzde dağılımları Tablo 2’de yer almaktadır.

Tablo 2. Kitapların Yayın Yıllarına Göre Frekans ve Yüzde Değerleri

	Yayın Yılı			Eklemeli Nispi Frekans (%)
	Frekans	Nispi frekans (%)	Nispi frekans (%)	
2000	2	4,4	4,4	4,4
2007	1	2,2	2,2	6,7
2008	1	2,2	2,2	8,9
2010	1	2,2	2,2	11,1
2011	4	8,9	8,9	20,0
2013	1	2,2	2,2	22,2
2014	3	6,7	6,7	28,9
2015	1	2,2	2,2	31,1
2016	6	13,3	13,3	44,4
2017	12	26,7	26,7	71,1
2018	12	26,7	26,7	97,8
2019	1	2,2	2,2	100,0
Total	45	100,0	100,0	

Tablo 2 incelendiğinde, örnekleme yer alan kitapların 12’sinin (%26,7) 2017, 12’sinin (%26,7) 2018, 6’sının (%13,3) 2016, 4’ünün 2011 yılında basılmış olduğu görülmektedir. Tabloya göre en fazla yayın 2017 ve 2018 yıllarında gerçekleşmiştir.

3.3. İncelenen kitapların yayınevlerine göre dağılımı nedir?

Araştırma sorusuna göre dağılımlarını gösteren frekans ve yüzde dağılımları Tablo 3'te yer almaktadır.

Tablo 3. Kitapların Yayınevlerine Göre Frekans ve Yüzde Değerleri

	Yayınevi			
	Frekans (n)	Nispi frekans (%)	Nispi frekans (%)	Eklemeli Nispi Frekans (%)
Beta Basım	2	4,4	4,4	4,4
Beyaz Balina	1	2,2	2,2	6,7
Beyaz Balina Yayınları	1	2,2	2,2	8,9
Binbir	1	2,2	2,2	11,1
Çamlıca Çocuk	1	2,2	2,2	13,3
Çilek Yayınları	1	2,2	2,2	15,6
Dörtgöz Yayın	1	2,2	2,2	17,8
Eksik Parça	1	2,2	2,2	20,0
Formül	1	2,2	2,2	22,2
Gönül	2	4,4	4,4	26,7
İndigo Çocuk	1	2,2	2,2	28,9
Kök Yayıncılık	1	2,2	2,2	31,1
Kuzey Işığı Yayınları	1	2,2	2,2	33,3
Mandolin (İnkılap)	1	2,2	2,2	35,6
Mavi Bulut	1	2,2	2,2	37,8
Net Çocuk	2	4,4	4,4	42,2
Net Turistik	1	2,2	2,2	44,4
Pearson	3	6,7	6,7	51,1
Sev	2	4,4	4,4	55,6
Tay Yayınları	1	2,2	2,2	57,8
Timaş	1	2,2	2,2	60,0
TR İş Bankası Kültür	13	28,9	28,9	88,9
Uçan Fil	2	4,4	4,4	93,3
Ünlü Çocuk	1	2,2	2,2	95,6
Yapı Kredi	2	4,4	4,4	100,0
Total	45	100,0	100,0	

Tablo 3'te, 3-4 yaş çocuklarına yönelik kitapları bulunan 25 farklı yayınevinin kitaplarının örnekleme yer aldığı; İş Bankası ve Kültür Yayınları'nın 13 (%28,9) kitap

ile 3-4 yaş çocuğuna yönelik resimli çocuk kitaplarının arasında en fazla sayıda olduğu görülmektedir. Pearson Yayınlarının 3 (%6,7) kitap ile ikinci sırada, Beta Basım, Gönül Yayınevi, Net Yayınları, Sev Yayınları, Uçan Fil ve Yapı Kredi yayınlarının 2 (%4,4) şer yayınlı üçüncü sırada yer almaktadır.

3.4. İncelenen kitapların iç yapı özelliklerine göre dağılımı nedir?

Araştırma sorusuna göre dağılımlarını gösteren frekans ve yüzde analiz dağılımları Tablo 4'te yer almaktadır.

Tablo 4. İncelenen Kitapların İç Yapı Özelliklerine Göre Dağılımı

İstatistiki Veri								
	Sayfa Sayısı	Sayfa Düzeni	Kâğıt	Harfler	Yazım/ Noktalama	Kapak Kalınlığı	Kapak Resmi	Boyut
0	1(2,2)	5 (11,1)	0	2(4,4)	0	2(4,4)	2(4,4)	0
1	44(97,8)	40(88,9)	100(%100)	43(95,6)	45(100)	43(95,6)	43(95,6)	45(100)
Toplam	45	45	45	45	45	45	45	45

Sayfa sayısı; 44 (%97,8) kitap aranan kriterlere uygunken 1(%2,2) kitap sayfa sayısına uygun bulunmamıştır. Sayfa Düzeni; 40 (%88,9) kitap sayfa düzeni için aranan kriterlere uygunken 5 (%11,1) kitap sayfa düzeni açısından uygun bulunmamaktadır. Kâğıt Yapısı; 45 (%100) kitabın hepsi kâğıt yapısı açısından aranan kriterlere uygun bulunmuştur. Harfler; 43 (%95,6) kitap aranan kriterlere uygun bulunurken 2 (%4,4) kitap uygun bulunmamıştır. Yazım noktalama; 45 (%100) kitap yazım kuralları ve noktalama işaretleri açısından uygun bulunmuştur. Kapak kalınlığı; 43 (%95,6) kitap, kapak kalınlığı kriterlerine uygunken 2 (%4,4) kitap kapağı uygun bulunmamıştır. Kapak resmi; 43 (%88,9) kitap, kapak resminde aranan kriterlere uygun bulunurken 2 (%4,4) kitap uygun bulunmamıştır. Boyut; 45 (%100) kitap, boyutlar kriterine uygundur.

3.5. İncelenen kitapların dış yapı özelliklerine göre dağılımı nedir?

Araştırma sorusuna göre dağılımlarını gösteren frekans ve yüzde analiz dağılımları Tablo 5'te yer almaktadır.

Tablo 5. İncelenen Kitapların İç Yapı Özelliklerine Göre Dağılımı

İstatistiki Veri							
	İçerik Resimleri	Tema	Konu	Kahraman/ Karakter	Dil Anlatım	Plan	Cümle Uzunluğu
N	1(2,2)	1(2,2)	1(2,2)	0	1(2,2)	5(11,1)	6(13,3)
	44(97,8)	44(97,8)	44(97,8)	45(100)	44(97,8)	40(88,9)	39(86,7)

İçerik resimleri; 44 (%97,8) kitap aranan kriterlere uygunken 1(%2,2) kitap uygun bulunmamıştır. Tema; 44 (%97,8) kitap sayfa temada aranan kriterlere uygunken 1 (%2,2) kitap tema açısından uygun bulunmamaktadır. Konu; 44 (%97,8) kitap konu açısından aranan kriterlere uygun bulunurken 1 (%2,2) kitap uygun bulunmamıştır. Kahraman/karakter; 45 (%100) kitap aranan kriterlere uygun bulunmuştur. Dil Anlatım; 44 (%97,8) kitap dil anlatım açısından uygun bulunurken 1(%2,2) kitap uygun bulunmamıştır. Plan; 40 (%88,9) kitap, plan için aranan kriterlere uygunken 5(%11,1) kitap plan açısından uygun bulunmamıştır. Cümle uzunluğu; 39 (%86,7) kitap, cümle uzunluğu için aranan kriterlere uygun bulunurken 6 (%13,3) kitap uygun bulunmamıştır.

3.6. İncelenen kitapların kapak resmi uygunluk dağılımı nedir?

Araştırma sorusuna göre dağılımlarını gösteren frekans ve yüzde analiz dağılımları Tablo 6'da yer almaktadır.

Tablo 6. Kitapların Kapak Resimleri Uygunluğu için Frekans ve Yüzde Değerleri

	Kapak Resmi		
	Frekans (n)	Nispi Frekans (%)	Eklemeli Nispi Frekans (%)
,0	2	4,4	4,4
1,0	43	95,6	100,0
Total	45	100,0	

Tablo 6'de incelenen 45 kitaptan 2'sinin (%4,4) kitap kapağı resminin içerikle uyumlu olmadığı, kalan 43 (%95,6) kitabın kapak resminin uygun olduğu görülmüştür.

3.7. İncelenen kitapların iç resimlerinin metinle arasındaki uygunluk dağılımı nedir?

Tablo 7. Kitapların İçerik Resimlerinin Uygunluğu için Frekans ve Yüzde Değerleri

	İçerik Resimleri		
	Frekans (n)	Nispi Frekans (%)	Eklemeli Nispi Frekans (%)
,0	1	2,2	2,2
1,0	44	97,8	100,0
Total	45	100,0	

Tablo 7'ye bakıldığında 45 kitaptan 1'inin (%2,2) resimlerinin anlatılan konu metni ile uyumsuz, 44'sinin (%97,8) ise uyumlu olduğu görülmektedir.

3.8. İncelenen kitaplardaki resimleme ile çocuğun gördüğü arasında cinsiyete göre farklılaşmakta mıdır?

Tablo 8'a. İçerik Resimlerine Getirilen Çocuk Yorumlarının Cinsiyetlere Göre Dağılımlarını Gösteren Ki-Kare Sonuçları

		İçerik Resmi		Toplam	X ²	S.D	p	
		0	1					
Cinsiyet	1	Gözlenen Sıklık	8	6	14	,337	1	,561
		Beklenen Sıklık	7,3	6,7	14,0			
	2	Gözlenen Sıklık	5	6	11			
		Beklenen Sıklık	5,7	5,3	11,0			
Toplam	Gözlenen Sıklık	13	12	25				
	Beklenen Sıklık	13,0	12,0	25,0				

Tablo 8b. Kapak Resimlerine Getirilen Çocuk Yorumlarının Cinsiyetlere Göre Dağılımlarını Gösteren Ki-Kare Sonuçları

		Kapak Resmi		Toplam	X ²	S.D	p	
		0	1					
Cinsiyet	1	Gözlenen Sıklık	5	9	14	,887	1	,346
		Beklenen Sıklık	6,2	7,8	14,0			
	2	Gözlenen Sıklık	6	5	11			
		Beklenen Sıklık	4,8	6,2	11,0			
Toplam	Gözlenen Sıklık	11	14	25				
	Beklenen Sıklık	11,0	14,0	25,0				

Tablo 8c. Hikâye-Resim Uyumuna Getirilen Çocuk Yorumlarının Cinsiyetlere Göre Dağılımlarını Gösteren Ki-Kare Sonuçları

		Hikâye Resim Uyumuna		Toplam	X ²	S.D	p	
		0	1					
Cinsiyet	1	Gözlenen Sıklık	5	9	14	,939	1	,332
		Beklenen Sıklık	3,9	10,1	14,0			
	2	Gözlenen Sıklık	2	9	11			
		Beklenen Sıklık	3,1	7,9	11,0			
Toplam	Gözlenen Sıklık	7	18	25				
	Beklenen Sıklık	7	18	25				

Tablolarda cinsiyetler kız (1), erkek (2) olarak numaralandırılmıştır. Kitap ile ilgili çocukların yorumu ise istenilen kriterle eşdeğerse 1, kriterlere uygun değilse 0 olarak numaralandırılmıştır. Tablo 8 a, b, c incelendiğinde cinsiyet ile içerik resmine verilen tepkiler arasında anlamlı bir ilişki olmadığı görülmektedir ($\chi^2(1)=,337$; $p>.05$). Nitekim gözlenen sıklık ile beklenen sıklık değerleri birbirine oldukça yakın bulunmuştur. Yine cinsiyet ile kapak resmine verilen tepkiler ($\chi^2(1)=,887$; $p>.05$) ve hikaye resim uyumuna verilen tepkiler ($\chi^2(1)=,939$; $p>.05$) arasında da anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

3.9. Kitap Resimlerinin Çocukların Anlatımlarına Göre Dağılımları nedir?

Tablo 9a. Kapak Resimlerinin Çocukların Anlatımlarına Göre Dağılımları

	Kapak Resmi		
	Frekans (n)	Nispi Frekans (%)	Eklemleri Nispi Frekans (%)
0	11	44,0	44,0
1	14	56,0	100,0
Total	25	100,0	

Tablo 9'da çocuk tarafından görsel olarak okunan kitabın kapak resmine bakarak ismi bilinen 14 (%56,0) kitap kapağı resminin kitap ismiyle uyumlu olduğu, 11 (%44,0) çocuğun cevabında ise kitabın kapak resmine uygun olmadığı görülmüştür. Tabloda sıfır (0) ile belirtilen değer kitap ve kapak isminin uyumsuz olduğunu, bir (1) ile belirtilen değer ise kapak ve kitap isminin uyumlu olduğunu temsil etmektedir.

Tablo 9b. İçerik Resimlerinin Çocukların Anlatımlarına Göre Dağılımları

	İçerik Resmi		
	Frekans (n)	Nispi Frekans (%)	Eklemleri Nispi Frekans (%)
0	13	52,0	52,0
1	12	48,0	100,0
Total	25	100,0	

Tablo 11'de çocuk tarafından görsel olarak okunan kitabın içerik resmine bakarak, doğru bilen 12 (%48,0) içerik resimlerini hikâye ile uyumlu olduğunu, 13 (%52,0) çocuğun cevabında ise içerik resmine uygun olmadığı görülmüştür.

Tablo 9c. Hikâye Resim Uyumu Çocukların Anlatımlarına Göre Dağılımları

	Hikâye Resim Uyumu		
	Frekans (n)	Nispi Frekans (%)	Ekllemeli Nispi Frekans (%)
0	7	28,0	28,0
1	18	72,0	100,0
Total	25	100,0	

Tablo 9 c’de çocuk tarafından görsel olarak okunan kitabın hikâye resim uyumu incelendiğinde, doğru bilen 18 (%72,0) hikâye ile resimlerin uyumlu olduğunu, 7 (%28,0) çocuğun cevabında ise hikâye resmin uyumunun olmadığı görülmüştür.

Yapılan bu nicel gözlemlere ek olarak çocukların kitaplara verdiği sözel yorumlarda araştırmacılar tarafından eş zamanlı yazılı olarak kaydedilerek incelenmiştir. Çocukların bu yorumlarına 2 örnek aşağıdaki gibidir:

Resim 1 (a)’da Ayı Bongo isimli kitabın kapağı ve Resim 1 (b)’de iç sayfalarından biri gösterilmiştir.

(a)

(b)

Resim 1. (a) Ayı Bongo kitabının kapağı, (b) iç sayfası.

On dört çocuk, kitap kapak resmine bakarak kitabın Ayı ve deveyi anlattığını ifade etmişlerdir.

Yedi çocuk iç sayfa resmine bakarak sıcak olduğu için çok susamış ondan dili dışarıda (iç sayfa için) ifadesini kullanmıştır. Hikâye kitabının metin yazısında ise deve acı çekmektedir.

Resim 2 (a)’da Minik Aslan Kükremesini Arıyor isimli kitabın kapağı ve Resim 2 (b)’de iç sayfalarından biri gösterilmiştir.

(a)

(b)

Resim 2. (a) Minik Aslan Kükremesini Arıyor isimli kitabın kapağı, (b) iç sayfası.

Çocuklardan gelen cevap şu şekilde olmuştur; Hiç aslana benzemiyor (5 çocuk), aslan değil (4 çocuk), kedi gibi aynı (9 çocuk), Niye normalde bir şey giymiyor ama denize girerken giymiş? (8 çocuk), çok komik olmuş (5 çocuk).

4. Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Çocuklara kitap sevgisini aşılacak için okul öncesi dönem büyük önem taşımaktadır. Bu kapsamda çocuklara verilecek olan kitapların çocuğa görelilik ilkeleri olan yaşa uygunluk, iç ve dış yapı özellikleri gibi kriterlere uygun olan kitaplar seçilerek, çocuklara sunulmalıdır (Merttaş, 2019).

Resimli çocuk kitapları hazırlanırken çocukların günlük hayatta sık gördükleri nesne, eylem ve kavramların yanı sıra yaratıcı düşüncelerine teşvik edecek öğelere yer verilmiştir. Anlatılan metnin içeriği ile sayfadaki resim uyumsuz olmamalı, yazılı metni görsel olarak desteklemelidir (Nicholas, 2007). Bu da yayınevi, yazar ve resimleyen ortak bir çalışmasıyla elde edilir (Sever, 2003; Şirin, 1998). Alan yazında Gönen ve arkadaşlarının (2011), 93 kitap ile yaptığı bir çalışmada kitapların %76,5'inin anlatılan konu ve resimlemelerinin birbiriyle uyumlu olduğu bulunmuştur. Güneş'in (2000) çocuk kitapları ile ilgili yaptığı bir çalışmada kitaplardaki resim-metin uyumuna bazen uyulmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Körükçü'nün (2012) 124 kitap ile yaptığı metin-resim uyumu ile ilgili araştırmada bu kitaplardan %96,7'sinin uygun olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bir diğer çalışmada Yıldız ve arkadaşları (2014) inceledikleri kitapların %95,6'sında kitapların resim ve metinlerinin uyumlu olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Bu araştırma sürecinde ise 3-4 yaş çocukların gelişimi için gerekli olan kitapların özellikleri ortaya koyulmuştur. Bu bağlamda ilgili yaş gurubuna uygun olan kitaplar seçilmiş, çocukların görsel olarak kitapları okuması istenmiştir.

Araştırma bulgularından elde edilen sonuçlara genel olarak bakıldığında zaman piyasada 3-4 yaş grubuna ait olan kitapların temel kriterlere uygun olduğu görülmüştür. Ancak seçilen kitapların ilgili yaş grubu tarafından incelenmesi sonucu eksik yönlerinin var olduğu tespit edilmiştir. Araştırmacıların çocuk kitabı seçme kriterlerine göre yaptığı değerlendirmeler ile çocukların kitaplara yaptığı yorumlar arasında farklılıklar olduğu görülmüştür. Örneğin araştırmacıların içerik resimlerinin uygunluğu ile ilgili verdikleri %97,8'lik değerlendirme yüzdesi çocukların verdiği cevaplarında %48,0 çıkmıştır.

Benzer sonuç kapak resimleri ve metin-resim uyumu için de geçerlidir. Bu hem tablolardaki sayısal değerlerden hem de çocukların sözel olarak yaptığı yorumlardan görülmektedir. Örneğin Resim1'de yer alan kitapta, kitap ismi 'Ayı Bongo' olmasına rağmen kitap kapağı üzerinde yer alan ayı ve deve resimlerinden dolayı çocuklar kitap isminin 'Ayı ve Deve' olduğunu ve hikâyede bu ikisinin anlatıldığını söylemişlerdir. Ayı Bongo kitabı kapak resminin dikkat çekmesi açısından uygunluk gösterirken, kitap ismi olarak sadece ayı karakterine yer vermesi hikâye ve resim ile uymamaktadır. Hikâyenin bir kısmında geçen 'Bongo seviniyordu ama zavallı deve bu acı verici durumdan dolayı zor nefes alabiliyordu.' cümlesinin yer aldığı sayfada bulunan resme ise (Bkz. Resim 1/a ve Resim 1/b) çocuklar devenin acı çekmediğini çok susadığı için dilinin dışarıda olduğunu söylemişlerdir. Örnekte de görüldüğü üzere kitap da yer alan bazı sayfalarda metin-resim uyumu dikkate alınmamıştır. Resim 2'de yer alan 'Minik Aslan Kükremesini Arıyor' isimli hikâye kitabının kapağında yer alan aslan resmi çocuklar tarafından kediyeye benzetilmiş ve kitabın kediyeye anlattığını söylemişlerdir (Bkz. Resim 2/a). Kitap iç sayfasında yer alan resimde karakterin üzerinde normalde hiçbir şey yokken denize girerken giydirilmesi ise çocuklar tarafından gereksiz görülmüştür (Bkz. Resim 2/b).

Sonuç olarak, araştırmaya konu olan 3-4 yaş çocuk kitaplarında olması gereken iç ve dış yapı özellikleri detaylı biçimde anlatılmış ve konuya örnek olması açısından piyasada bulunan 3-4 yaş resimli hikâye kitapları bu kriterler göz önünde bulundurularak incelenmiştir. İncelenen kitaplardan ön elemeyi geçen 45 kitap ilgili yaş grubuna ait kitap kriterlerinin çoğunu karşılamaktadır. Ancak kitaplara ait çocuk yorumları kitaplarda anlaşılabilecek olan kişilerin dahi (öğretmen, çocuk gelişim uzmanı, ebeveynler ve yazarlar) önemsemediği ve gözden kaçırabildiği küçük detayların çocuklar için ne kadar önemli olduğunu göstermiştir.

Erken çocukluk döneminde çocuğa kitabın sevdirebilmesi için çocuk edebiyatı eserlerinin kapak tasarımları, eserlerin içeriği hakkında tahminde bulunması ve ön bilgi sağlayabilmesi için oldukça önemlidir (Uyar, 2019). Okul öncesi dönemde resimli hikâye kitaplarındaki resimler çocuğa kitaptaki hikâyenin ne olduğunu anlatır. Bu tür kitaplar özellikle küçük yaş grubu çocuklar için uygundur. Çünkü renkli ve net çizimler kitaptaki hikâyeyi destekler. Çalışmada yapılan sonuçlar da dikkate alındığında çocuk kitaplarının erken çocukluk döneminde büyük bir öneme sahip olduğu görülmektedir. Bu açıdan; Çocuk edebiyatı ve çocuk kitaplarına dair yapılan çalışmalar artırılmalıdır. İlgili alanda okuyan öğrencilere çocuk kitaplarında bulunması gereken kriterler hakkında eğitimler verilmeli-

dir. Okul öncesi kurumlar öğrenci velilerine kitap seçimi konusunda destek olmalı sadece kitap kapağı veya kitaptaki resimlerin dikkat çekmesi nedeniyle kitap seçimi yapılmaması gerektiği anlatılmalıdır. Okul öncesi kurumlarda yer alan kitapların yaş grubuna uygun olup olmadığı denetlenmelidir. Piyasada bulunan çocuk kitaplarının çoğunun çeviri kitap olduğu görülmüştür. Kendi kültürümüzü öğretmek ve ana dilin gelişimine katkı sağlamak amacı ile ulusal çocuk kitabı yazarlara desteklenmelidir. Bazı kitapların üzerinde yer alan yaş ibaresi ile kitap içeriğinin ilgili yaş grubuna uymadığı gözlemlenmiştir. Bu yüzden kitapların piyasa sunulmadan önce daha sıkı denetim ve incelemeye tabii olması gerekmektedir. Kitaplarda yer alan konu ve karakterler değişen yaşam şartlarına uygun bir şekilde çeşitlilik göstermelidir. Okul öncesi dönemdeki kitapların amacı çocuğa kitap sevgisini aşılama ve okuma yazmaya hazırlık aşamasında destek olmaktır. Bu yüzden kitap resmi ve resme ait olan sayfadaki yazının çocuğunun tek başına kitaba baktığı zamanda hikâyeyi resimler ile oluşturabilmesi gerektiği vurgulanmıştır.

Kaynakça

- Arıkan, Y. (2018). *Behiç Ak'ın çocuk kitaplarının çocuk edebiyatının temel öğeleri bakımından incelenmesi*. (Yüksek lisans tezi), Zonguldak: Bülent Ecevit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Bayraktar, A. (2018). Çocuk edebiyatı ve gelişimsel uygunluk III- ilkököl dönemi. S. Erdoğan ve M. Ören. (Editörler). *Çocuk Edebiyatı ve Medya*. Eskişehir: Açık Öğretim Fakültesi Yayını, s.72-97'deki bölüm.
- Ciravoğlu, Ö. (2000). *Çocuk Edebiyatı*. İstanbul: Esin Yayınevi.
- Dawson, C. (2009). *Introduction to research methods: A practical guide for anyone undertaking a research project*. Oxford: How to Books Ltd.
- Demircan, C. (2006). TÜBİTAK çocuk kitaplığı dizisindeki kitapların dış yapısal ve iç yapısal olarak incelenmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(1), 12-27.
- Durlak, J. A., Weissberg, R. P. and Pachan, M. (2010). A meta-analysis of afterschool programs that seek to promote personal and social skills in children and adolescents. *American Journal of Community Psychology*, 45, 294-309.
- Erdoğan, A. A. (2013). Koklear implantlıların konuşma performansı üzerinde fm sistem etkisi. *Yeni Tıp Dergisi*, 30(2), 85.
- Eroğlu, E. (2008). *Muzaffer İzgü'nün çocuk kitaplarının mizah unsurları yönüyle incelenmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi), Bolu: Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Gönen, M. (1989). Beş ve altı yaş çocuklarının resimli çocuk kitaplarındaki değişik resimleme tarzlarına tepkileri. *Türk Kütüphaneciliği*, 3(1), 32-35.

- Gönen. M., Karakuş, H., Uysal, H., Kehci, A., Ulutaş, Z. Ve Kahve, Ö. (2016). Resimli çocuk kitaplarının içerik ve resimleme özelliklerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (H. U. Journal of Education)*, 31(4), 724-735.
- Gönen, M., Katrancı, M., Uygun, M. ve Uçuş, Ş. (2011). İlköğretim birinci kademe öğrencilerine yönelik çocuk kitaplarının, içerik, resimleme ve fiziksel özellikleri açısından incelenmesi. *Eğitim ve Bilim*, 36, 250-265.
- Gönen. M., Uygun M., Erdoğan Ö. ve Katrancı M., (2012). Resimli çocuk kitaplarının fiziksel, içerik ve resimleme özellikleri açısından incelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 196, 258-271.
- Güleryüz, H. (2006). *Yaratıcı Çocuk Edebiyatı*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Güneş, F. (2000). *Çocuk kitaplarının okunabilirlik ölçütleri açısından incelenmesi*. I. Ulusal Çocuk Kitapları Sempozyumu, Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Gürbüz, S. ve Şahin, F. (2017). *Sosyal bilimlerde araştırma-felsefe-yöntem-analiz Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri-Felsefe, yöntem ve analiz*. (4.Basım). Ankara: Seçkin Yayıncılık
- Kahraman, P.B. ve Özdemir, H. (2019). Resimli çocuk kitaplarının toplumsal cinsiyet rolleri açısından incelenmesi. *Akdeniz Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 13(27), 64-85.
- Kara, C. (2012). Çocuk kitabı seçiminde resimlerle ilgili olarak ebeveynin dikkat etmesi gereken başlıca unsurlar. *Yaşam Bilimleri Dergisi*, 1(1), 225-232.
- Karatay, H. (2011). *Çocuk edebiyatı metinlerinde bulunması gereken özellikler*. Ankara: Grafiker Yayınları.
- Kıldan, O. ve Pektaş, M. (2009). Erken çocukluk döneminde fen ve doğa ile ilgili konuların öğretilmesinde okulöncesi öğretmenlerinin görüşlerinin belirlenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10(1), 113-127.
- Körükçü, Ö. (2012). Okulöncesi eğitime yönelik resimli çocuk kitaplarının bulunması gereken temel özellikler açısından incelenmesi. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 14(2), 25-252.
- Merttaş, A. (2019). *Seza Kutlar Aksoy'un çocuk romanlarının çocuk edebiyatı ölçütlerine göre incelenmesi*. (Yüksek lisans tezi), Kayseri: Erciyes Üniversitesi.
- Nicholas, J. L. (2007). *An exploration of the impact of picture book illustrations on the comprehension skills and vocabulary development of emergent readers*. Submitted to the Graduate Faculty of the Louisiana State University and Agricultural and Mechanical College in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of Doctor of Philosophy in The Department of Educational Theory, Policy and Practice.

- Sever, S. (2003). *Çocuk ve edebiyat*. (4. Baskı). İzmir: Tudem Yayıncılık.
- Sever, S. (2004). *Türkçe öğretimi ve tam öğrenme* (4. Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.
- StateUniversity.com. (2021). Children's literature - history, literature in the lives of children, environment, awards- york, books, illustrated and reading. Web: <https://education.stateuniversity.com/pages/1829/Children-s-Literature.html> adresinden 05 Aralık 2021 tarihinde alınmıştır.
- Şirin, M. R. (1998). *99 soruda çocuk edebiyatı*. İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları.
- Türk Edebiyatı. (2009). Web: <https://www.turkedebiyati.org/okuloncesikitaplarda%20ozellikler.html> adresinden 29 Aralık 2021 tarihinde alınmıştır.
- Veziroğlu, M. ve Gönen, M. (2012). Resimli çocuk kitaplarının M.E.B. okul öncesi eğitim programındaki kazanımlara uygunluğunun incelenmesi. *Eğitim ve Bilim*, 37, 163.
- Yalçın, A. ve Aytaş, G. (2008). *Çocuk Edebiyatı*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Yaşar, Ş. (2009). Okul öncesi eğitimde temel alışkanlıklar ve sosyal davranışların kazanılması. Ş. Yaşar. (Ed.). *Okul Öncesi Eğitime Giriş*. Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi Yayınları.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. (9. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldız, C., Yazıcı, D. ve Durmuşoğlu, M. (2014). 2010-2015 yılları arasında yayımlanmış resimli çocuk kitaplarının resimleme özelliklerinin incelenmesi. *Uluslararası Erken Çocukluk Eğitimi Çalışmaları Dergisi*, 1(1), 43-55.

Ek1: Etik Kurul Kararı

Evrak Tarih ve Sayısı: 02.03.2022-E.28336

T.C.
KTO KARATAY ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
İnsan Araştırmaları Etik Kurulu

Sayı : E-██████████5-300-28336
Konu : Dr. Öğr. Üyesi Emine Gülriz Akaroğlu Hk.

02.03.2022

Sayın Dr. Öğr. Üyesi Emine Gülriz AKAROĞLU
Öğretim Üyesi

Çocuk Gelişimi Bölümü Öğrencilerinin 3-4 Yaş Çocukları İçin Çocuğa Uygunluk İlkesi Doğrultusunda Seçtikleri Kitapların Seçilen Yaş Grubu Tarafından Değerlendirilmesi isimli ekte başvuru evrakları verilen araştırma projesi çalışmasının Dr. Öğr. Üyesi Emine Gülriz AKAROĞLU'nun sorumluluğunda, Yardımcı Araştırmacı olarak Betül KUDUZ'un katılımları ile yürütülmesi ile ilgili İnsan Araştırmaları Etik Kurulumuza yapmış olduğunuz başvurunuz 01.03.2022 tarihli 2022/02/02 sayılı kararımızda değerlendirilmiştir. İlgili çalışmanızda Üniversitemizin adının geçmemesi, Covid-19 virüsü nedeniyle Ülkemizde yaşanan salgın sürecinde salgın için alınan kararlara uyarak ve araştırmanın yapılacağı kurum ve kuruluşlardan idari izin alınarak çalışmanız şartı ile kurulumuzca uygun bulunmuştur. Çalışmalarınızda başarılar diler gereğini saygılarımla rica ederim.

Prof. Dr. Çağatay ÜNÜSAN
İnsan Araştırmaları Etik Kurul Başkanı

Ek:Dr. Öğr. Üyesi Emine Gülriz AKAROĞLU (13 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BSVY73616

Belge Takip Adresi : <https://turkiye.gov.tr/kto-karatay-universitesi-ebys>

Adres: Akabe Mahallesi Alıadın Kap Caddesi No:130 Karatay/Konya
Telefon: 444 1251 Fak: ██████████: 60 44
e-Posta: ██████████@karatay.edu.tr Web: www.karatay.edu.tr
Kep Adresi: ██████████@yuniwersitesi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Celaleddin ÇİBİK
Uzvanı: Sekreter
Tel No: 444 1251-7258

Bu belge, Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

